

Belle van Zuylen-toren plots afgeblazen

Johanna Muis

Nu de gevolgen van de economische crisis gebiedsontwikkelingen onder hoge druk zetten, raken de risico's in gebiedscommunicatie ook communicatiemensen. Wat doen de verschillende woordvoerders van een groot gebiedsontwikkelingsproject als de verantwoordelijk wethouder om 5 voor 12 de stekker uit het project trekt?

De concurrerende woordvoerders namens de wethouder en namens de projectontwikkelaar houden elkaar in die crisissituatie nauwlettend in het oog. Elk met een noodscenario achter de rug, want ze vertrouwen elkaar voor geen cent. Het was een ambitieus project, de bouw van een 262 meter hoge wolkenkrabber bij het Utrechtse Leidsche Rijn: het Belle van Zuylen-complex. Deze ontwikkeling werd mogelijk toen de gemeenteraad in 2005 in de Hoogbouwvisie vaststelde dat om het oude en nieuwe stadscentrum met elkaar te verbinden hoogbouw wenselijk was. Er mocht hier zelfs hoger gebouwd worden dan de Domtoren. Daarop kwam projectontwikkelaar Burgfonds met het plan voor de Belle van Zuylen, het eerste Nederlandse multifunctionele hoogbouwproject. Zowel de wethouder als het college waren warm voorstander van het project. Bovendien was een grote meerderheid van de raad voor, waaronder GroenLinks. In januari 2010 gaat iedereen ervan uit dat het college de intentieovereenkomst gaat ondertekenen; de bouw zou dan in 2011 of 2012 kunnen starten. De communicatiecampagne is ontwikkeld en ingezet van beide zijden, 700 stakeholders zijn benoemd, gewaardeerd en benaderd. En dan roept de wethouder het project onverwacht een halt toe: een crisissituatie.

Opvallend openhartig doen de woordvoerder van de wethouder en die van de projectontwikkelaar gezamenlijk hun relaas in een Logeion-bijeenkomst op 26 april 2010 van de themagroep Gebiedscommunicatie. Hiermee sluiten zij een intensief en roerig proces af dat hun werkkrelatie op scherp zette. Luc Dietz is directeur van het Utrechtse bureau Dietz Communicatie en is namens projectontwikkelaar Burgfonds woordvoerder en lobbyist voor de Belle van Zuylen. Jeroen Bos ondersteunt als communicatieadviseur van de gemeente Utrecht in dit project de Utrechtse wethouder Ruimtelijke Ordening die Leidsche Rijn in zijn portefeuille heeft.

Dinsdag de 12e

De Belle van Zuylen leek een aanbod dat de gemeente niet kon weigeren – toch is dat gebeurd. Wordvoerder Jeroen Bos licht toe waarom. "Tijdens de kerst 2009 dacht verantwoordelijk wethouder Harrie Bosch er nog eens kritisch over na. De economische crisis kreeg steeds merkbaarder gevolgen, ook simpele bouwprojecten lukten niet meer. 'Is het wel zo'n wijs besluit voor de gemeente Utrecht om

hier nu een half miljard euro in te investeren?' Dat besef moest indalen. Intussen was de intentieovereenkomst haast getekend, er was alleen nog om een second opinion gevraagd. Gaandeweg kwam de wethouder tot de overtuiging dat doorgaan niet verstandig zou zijn. Al zou de Belle een prachtige landmark zijn, hij gelooft niet meer dat het project echt van de grond gaat komen. Bovendien naderen de verkiezingen en wil je de stad dan met zo'n investering belasten? Hij besluit van niet en meldt dit dinsdag 12 januari aan mij."

Woensdag de 13e

Op woensdagmiddag 13 januari 2010 rijdt Luc Dietz rond twaalf uur 's middags tamelijk relaxed met zijn kinderen naar het zwembad. Al twee jaar heeft hij flink wat uren gestoken in de communicatiecampagne en promotie. Hij vereenzelvigd zich met het prestigieuze project en staat ook nu standby. Hij weet immers dat de Belle van Zuylen die woensdag op de agenda staat in een overleg tussen de wethouder en de directie van zijn opdrachtgever Burgfonds en verwacht dat eindelijk de intentieovereenkomst getekend wordt.

Dan ontvangt hij een sms-je van de net aangeestelde Belle van Zuylen-directeur: 'besluit negatief'. Hij belt hem direct, maar krijgt hem niet te pakken. Ook belt hij Jeroen Bos, maar die wil hem niet spreken. Jeroen Bos: "volgens mij heb ik jou toen weggedrukt." Dietz belt zijn vrouw om thuis te komen voor de kinderen, scheert, trekt zijn pak aan en haast zich naar het kantoor van Burgfonds in Zaltbommel, zich afvragend

wat hij daar zal aantreffen. En hoe hij dit proces op de beste manier kan begeleiden. Emoties zullen hard clashen.

Jeroen Bos heeft een dag voorsprong op Luc Dietz. Dinsdag was de kogel door de kerk, woensdag zou het gesprek met de wethouder zijn en het aan Burgfonds gemeld worden. "De week ervoor voelde ik 't eigenlijk al aankomen omdat ik veel met de wethouder had gepraat, al had hij nog geen definitieve beslissing genomen. Hij worstelde met de vraag of hij het wel kon maken de Belle van Zuylen eerst vier jaar lang te verdedigen en het project dan alsnog af te blazen." Bos heeft hierover indringende gesprekken met de wethouder: "Ik heb één broodheer [de wethouder]. Met hem en hem alleen en niemand anders ben ik gaan afbakenen waar de pijn zit en wat we gaan vertellen. Ik kon Luc toen op dat moment zelf niets zeggen. Dus daarom heb ik hem weggedrukt op mijn telefoon."

Welk advies kan Dietz het beste geven aan Burgfonds? En hoe kan Bos de wethouder adviseren? Met die vraag worden de Logeionleden een uur in werkgroepjes uiteen gestuurd. Pittig! Aan het eind van de avond vertellen Dietz en Bos hoe zij het na die bewuste woensdagmiddag aanpakken. Zie daarvoor de site.

Meer weten? Kijk op

www.decommunicatiedesk.nl:

- > Twee woordvoerders over het plotse afblazen van mega-bouwproject Belle van Zuylen
- > Introductie op gebiedscommunicatie